

ПОЛОЖЕННЯ
про Навчально-наукову психологічну службу
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

1. Загальні положення

- 1.1. Навчально-наукова психологічна служба Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (далі — Психологічна служба) — це структурний підрозділ університету та складова частина єдиної психологічної служби системи освіти України.
- 1.2. Основною метою діяльності Психологічної служби є психологічне забезпечення та підвищення ефективності навчального та наукового процесу, захист психічного здоров'я і соціального благополуччя усіх його учасників: студентів, викладачів, науковців та інших працівників університету.
- 1.3. Основу Психологічної служби становлять фахівці університету у сфері практичної психології. Вони здійснюють психологічне та соціально-педагогічне забезпечення та супровід навчального, науково-дослідного та адміністративно-виробничого процесу в університеті. До співучасті у цій роботі залучаються профспілкові та інші громадські організації, органи студентського самоврядування, волонтери та практиканти з числа студентів.
- 1.4. Психологічна служба забезпечує своєчасне та систематичне вивчення психофізичного розвитку студентів, мотивації діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, статевих та інших індивідуальних особливостей, створення умов для саморозвитку та самовиховання, сприяє виконанню освітніх і виховних завдань університету.
- 1.5. Психологічна служба в своїй діяльності керується Законами України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, Положенням про психологічну службу системи освіти України, Статутом Університету та цим Положенням.
- 1.6. Посади працівників Психологічної служби вводяться до штатного розпису в межах коштів, передбачених єдиним кошторисом витрат, за погодженням з планово-фінансовим відділом університету.
- 1.7. Психологічна служба в межах своїх функцій співпрацює з органами охорони здоров'я, праці та соціального захисту населення, сім'ї, молоді та спорту, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також громадськими організаціями та засобами масової інформації.

2. Основні завдання Психологічної служби університету

- 2.1. Основні завдання Психологічної служби полягають у:
 - сприянні повноцінному розвитку особистості студентів протягом навчання, створенні умов для формування у них мотивації до самовиховання та саморозвитку;
 - сприянні індивідуальному підходу до кожного учасника навчально-виховного процесу на основі його психолого-педагогічного вивчення;
 - профілактиці та корекції відхилень у психічному та психологічному здоров'ї

та розвитку студентів;

- підтримці осіб з обмеженими фізичними можливостями;
- психологічному забезпеченні та супроводі діяльності основних груп працівників університету.

2.2. Діяльність психологічної служби включає такі основні напрямки:

- консультативно-методична допомога всім учасникам навчально-виховного процесу з питань навчання, виховання і розвитку студентів;
- просвітницько-пропагандистська робота з підвищення психологічної культури в університеті;
- превентивне виховання (через засоби масової інформації, під час навчальної діяльності в рамках навчальних програм або як окремого предмета), метою якого є формування у студентів орієнтації на здоровий спосіб життя та захист психічного здоров'я; профілактика алкоголізму, наркоманії, ВІЛ-інфекції і злочинності.

2.3. Психологічна служба функціонує на трьох рівнях:

- науковому, на якому вивчає закономірності психічного розвитку і формування особистості студента з метою розробки методів і методик професійного застосування психологічних знань;
- прикладному, на якому здійснює соціально-психологічне забезпечення навчально-виховного та науково-дослідного процесу, включаючи розробку навчальних програм, підручників, професійну підготовку і підвищення кваліфікації фахівців;
- практичному, на якому забезпечує безпосередню роботу зі споживачами послуг служби, а також керівництво, кураторство та методичну допомогу громадським і волонтерським організаціям та структурним підрозділам університету.

2.4. Основними видами діяльності Психологічної служби є:

- діагностика — психологічне обстеження студентів, навчальних груп та колективів, моніторинг змісту й умов індивідуального розвитку, визначення причин, що ускладнюють розвиток та навчання;
- корекція — здійснення психолого-медико-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному розвитку та поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки, схильності до залежностей, формування соціально корисної життєвої перспективи;
- реабілітація — надання психолого-педагогічної допомоги студентам-інвалідам та студентам, які перебувають у кризовій ситуації (перенесли тяжкі хвороби, стреси, зазнали насильства тощо), з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності;
- профілактика — розробка і застосування моделей поведінки групи та особистості у різних умовах, проектування змісту і напрямів індивідуального розвитку студентів і складання на цій основі життєвих планів, визначення тенденцій розвитку груп та міжгрупових відносин;
- психологічне забезпечення та супровід діяльності науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету.

3. Зміст діяльності Психологічної служби

3.1. Психологічна служба здійснює:

- супровід науково-дослідної, навчально-методичної, навчально-виховної, адміністративно-виробничої діяльності університету і реагує на всі можливі ускладнення і проблемні моменти;
- психометричний нагляд за методами, що використовуються у практичній роботі, та оцінку новацій у організації освітньої роботи;
- розробку методичних вимог та рекомендацій до змісту й організації навчально-виховної та наукової діяльності;
- взаємодію з іншими учасниками системи психологічної служби освіти України;
- координацію діяльності залучених до роботи студентів-волонтерів та практикантів.

3.2. Залежно від соціально-психологічних потреб університету Психологічна служба організує ведення сторінки на сайті університету, діяльність “Телефону довіри”, роботу з корекції кризових станів, психологічних (сімейних) консультацій, профільних консультаційних пунктів, реабілітаційних центрів тощо.

3.3. У роботі зі студентами Психологічна служба:

- бере участь у здійсненні навчально-виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного індивідуального розвитку студентів, збереження їх повноцінного психічного здоров'я;
- проводить психолого-педагогічну діагностику та сприяє адаптації студентів до умов навчально-виховного процесу, допомагає у подальшому професійному самовизначенні;
- розробляє і впроваджує розвивальні, корекційні програми навчально-виховної діяльності з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей студентів;
- сприяє вибору студентами життєвих планів;
- здійснює превентивне виховання, профілактику злочинності, алкоголізму, наркоманії, інших залежностей і шкідливих звичок;
- проводить психологічну діагностику і психолого-педагогічну корекцію девіантної поведінки студентів;
- формує психологічну культуру студентів, консультує з питань психології та її практичного використання;
- вивчає та оцінює особливості діяльності мікроколективів (груп) студентського колективу в цілому, молодіжних громадських організацій;
- досліджує спрямованість впливу соціального середовища та джерел негативного впливу на студентів;
- дає рекомендації студентам, викладачам та іншим суб'єктам навчально-виховного процесу з питань психології, соціальної педагогіки;
- надає необхідну консультативну допомогу молодіжним громадським організаціям, студентам, які потребують піклування чи перебувають у складних життєвих обставинах;
- сприяє захисту прав студентів, представляє їхні інтереси у правоохоронних

- та судових органах;
- бере участь у формуванні навичок дотримання норм та правил поведінки, ведення здорового способу життя, сприяє попередженню негативних явищ серед студентів.
- 3.4. У роботі з науково-педагогічними та іншими працівниками Психологічна служба за дорученням керівництва університету:
- проводить психологічну діагностику при прийомі на роботу, атестації, прийнятті кадрових рішень;
 - формує психологічну та корпоративну культуру в університеті;
 - вивчає та оцінює соціально-психологічний клімат в колективах підрозділів та колективі університету в цілому;
 - дає рекомендації співробітникам з питань психології;
 - надає необхідну консультативну допомогу у складних життєвих обставинах;
 - впроваджує психологічно обґрунтовані методи мотивації та підвищення ефективності праці у підрозділах університету.
- 3.5. Працівник Психологічної служби повинен:
- керуватися Етичним кодексом психолога;
 - дотримуватися педагогічної етики, поважати гідність студентів, захищати їх від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;
 - будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри у тісному співробітництві з усіма учасниками навчально-виховного процесу;
 - пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань;
 - зберігати професійну таємницю, не поширювати відомостей, отриманих в процесі діагностики або корекційної роботи, якщо це може завдати шкоди студенту, співробітнику чи їхньому оточенню;
 - постійно підвищувати свій професійний рівень;
 - знати законодавчі та програмно-методичні матеріали і документи щодо обсягу, рівня знань та розвитку студентів, вимоги державних стандартів з забезпечення навчально-виховного процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти та психолого-педагогічної науки.

4. Склад та управління Психологічною службою

- 4.1 Штатний розпис Психологічної служби розробляється планово-фінансовим відділом та затверджується в установленому порядку.
- 4.2 Очолює Психологічну службу завідувач.
- 4.3 Призначення на посаду та звільнення з посади завідувача Психологічної служби здійснюється ректором.
- 4.4 Працівники Психологічної служби призначаються проректором з науково-педагогічної роботи, який керує навчально-методичною роботою, за поданням завідувача Психологічної служби.
- 4.5 У своїй поточній роботі Психологічна служба підпорядковується проректору з науково-педагогічної роботи, який керує навчально-методичною роботою, а у частині науково-методичного забезпечення —

Українському науково-методичному центру практичної психології і соціальної роботи.

- 4.6 Для забезпечення науково-методичної роботи керівництво університету залучає професорсько-викладацький склад, а для практичної роботи залучаються студенти в межах навчальної практики та студенти-волонтери.
- 4.7 Атестація працівників Психологічної служби здійснюється відповідно до чинного законодавства.

5. Фінансування діяльності Психологічної служби

- 5.1. Фінансування діяльності Психологічної служби здійснюється за рахунок спеціального фонду університету.
- 5.2. Оплата праці працівників Психологічної служби здійснюється згідно з чинним законодавством.
- 5.3. Працівникам Психологічної служби надаються окремі приміщення та технічне обладнання для проведення діагностичної, навчальної, тренінгової, консультативної, розвивальної і корекційної роботи.